

Λευκή Σελίδα 9/1980

ΠΩΣ ΕΧΑΣΕ

Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΝΑ ΝΟΜΠΕΛ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΑ ΝΕΑ

Για όσους δέν θυμούνται τήν μορφή τής Γερμανίδας, πού υπηρέτησε στήν Χιτλερική νεολαία, παντρεύτηκε ένα άβουλο βασιλιά κι έγινε πρόξενος μυρίων όσων κακών σ' αυτό τόν τόπο. Ή έκ Γερμανίας Φρειδερίκη ανάμεσα στόν Παύλο καί τόν Άμερικανό πρεσβευτή. Αύτή ή κυρία διέτασε νά μή δοθεί τό βραβείο Νόμπελ στόν Καζαντζάκη!

«Άγαπητά ΝΕΑ»,

Ή επιστολή στό φύλλο σου - 20 Φλεβάρη - του φίλου Κύπριου ύπουργού κ. Πάτροκλου Σταύρου, σχετικά μέ τόν Καζαντζάκη καί τό βραβείο Νόμπελ, αφήνει τό ερώτημα τούτο: «Δέν είναι καιρός νά γνωσθεί, γιατί ματαιώθηκε ή άπονομή του Νόμπελ στόν Ν. Καζαντζάκη;».

Στά 1956 ήμουνα προσκαλεσμένος στή Βιέννη, στήν άπονομή του βραβείου Ειρήνης στόν Καζαντζάκη.

- Καί μέ τό Νόμπελ, του εύχθήκα.

- Για φέτο άποκλείεται, άπάντησε. Δέν δόθηκαν ποτέ δυό μεγάλα βραβεία τήν ίδια χρονιά, στό ίδιο πρόσωπο. Για τό ερχόμενο... Είναι καί οι «έλληνάδες» πού δέν αφήνουν. Στήν ερώτηση μου ποιοί ήταν αυτοί άπάντησε γελώντας «τούς Ξέρεις».

Λίγα χρόνια μετά ήρθε στήν Έλλάδα ό Σουηδός Μπόρζε Κνές, έλληνοιστής, μεταφραστής του Καζαντζάκη στή γλώσσα του, καί άν δέν κάνω λάθος, μόνιμος γενικός γραμματέας τής Σουηδικής Άκαδημίας, ή του ύπουργείου Παιδείας, Γνωστός μου. Στό σπίτι μου τότε ρώτησα, γιατί ή Άκαδημία δέν βράβευσε τόν Καζαντζάκη. Άποκρίθηκε πώς τά γράμματα πού ερχόντουσαν στήν Άκαδημία, από τήν Έλλάδα, από πολιτικούς, άκαδημαϊκούς, λογοτέχνες, άπλούς πολίτες, πού παρακαλούσαν καί συνιστούσαν νά μή δοθεί τό βραβείο Νόμπελ στόν Καζαντζάκη, ήτανε δέματα.

Επίσης ήρθε στή Σουηδία, για τόν ίδιο σκοπό, καί έμεινε καιρό ό άκαδημαϊκός Σπύρος Μελάς.

Τό άποτελεσματικότερο ήταν ή επιστολή τής βασίλισσας Φρειδερίκης στό Σουηδό βασιλιά, πού τόν παρακαλούσε νά μεσολαθήσει προσωπικά στήν Άκαδημία, νά μή δώσουν τό βραβείο στόν Καζαντζάκη.

Στή διατυπωμένη έκπληξη μου πώς ήτανε δυνατό ή Σουηδική Άκαδημία νά επηρεάζεται από Ξένους κύκλους, άπάντησε ότι «Μεταπολεμικά, δυστυχώς, συμβαίνει μερικές φορές, νά επηρεάζεται από τήν πολιτική». Μου έφερε παράδειγμα τόν Λάγκερ Κβίτσι, τό συγγραφέα του βιβλίου «Βαραβάς». Τόν καλέσανε στήν Άκαδημία καί του είπαν ότι τή χρονιά εκείνη θά του έδιναν τό Νόμπελ.

«Καλά θά είναι, του είπαν, ένα μήνα πίο πριν, νά πηγαίνατε στήν Ίταλία ή Έλλάδα τάχατες για άρχαιολογικά ενδιαφέροντα, κι εκεί νά πληροφορηθετε ότι πήρατε τό Νόμπελ. Νά του δώσουμε ρομαντισμό».

Πήγε στήν Ίταλία περιμένοντας τή μεγάλη είδηση, αλλά στις έφημερίδες διάβασε ότι τό πήρε... Άμερικανός. Ήρθε στήν Άκαδημία θυμωμένος, ζητούσε άποζημίωση.

- Ήταν τόσο μεγάλη ή πίεση από τήν άμερικανική πρεσβεία, του είπαν, πού δέν μπορούσε νά γίνει διαφορετικά. Τό ερχόμενο, όπωσδήποτε θά τό πάρετε έσεις». Άς μή άναρωτιέται λοιπόν ό φίλτατος κ. Πάτροκλος Σταύρου».

Μετά τμής
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΛΗΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

“Υ Π Α Ρ Χ Ω ,”

**ΙΝΤΕΡΝΑΣΙΟΝΑΛ
ΜΑΝΑΓΕΡ**

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΒΑΜΒΟΥΚΑΚΗΣ

ΜΑΓΕΡ 6 5ος ΟΡΟΦΟΣ

ΤΗΛ. 52.32.943 - 52.32.671

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ, ΙΟΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΟΜΟΝΟΙΑΣ